

BELEIDSPLAN STICHTING HOSPICE DUURSTED E 2023-2026

1. Geschiedenis

Hospice Duurstede is een, in maart 2013 gestarte, organisatie waar palliatieve terminale zorg wordt geboden, vergelijkbaar met palliatieve terminale zorg in de thuissituatie. Er wordt gesproken van een 'Bijna Thuis Huis'.

Hospice Duurstede werd met een capaciteit van 2 bedden gevestigd in een appartementencomplex aan de Gansfortstraat in Wijk bij Duurstede. Spoedig bleek dat Hospice Duurstede aan een groeiende behoefte voldeed en niet meer was weg te denken uit de Wijkse samenleving.

Reeds na enkele jaren werd vastgesteld dat de capaciteit, zowel wat het aantal bedden als de werk- en omgevingsruimten betreft, aan een uitbreiding toe was. In 2017 werd het besluit genomen naar nieuwe huisvesting op zoek te gaan. In september 2018 werd een nieuwe vestiging betrokken aan de Karel de Grotestraat te Wijk bij Duurstede.

2. Algemeen

2.1 Demografie

Nederland vergrijsst in toenemende mate. Dit brengt met zich mee dat de leeftijdsopbouw van de bevolking verandert. Er is een toename van het aantal alleenstaanden en ouderen. Dit heeft tot gevolg dat de vraag naar palliatieve terminale zorg en daarmee hospicezorg toeneemt. Volgens het CBS telde Nederland begin 2022 ca 3.5 miljoen 65-plussers, waarvan 0.86 miljoen 80-plussers. Daarvan zijn weer 2.500 personen boven de 100 jaar. Het aantal 65-plussers zal de komende jaren verder stijgen.

Deze gegevens zijn ook op Wijk bij Duurstede van toepassing. Redelijkerwijs zal dit tot een toename van het aantal opnamen in Hospice Duurstede leiden. In Wijk bij Duurstede is thans 23% van de inwoners ouder dan 65 jaar. Dubbele vergrijzing* zet door in Nederland: dus ook in Wijk bij Duurstede. Met deze ontwikkeling dient ook Hospice Duurstede rekening te houden.

* **Dubbele vergrijzing** is het verschijnsel dat niet alleen de groep ouderen een relatief groter aandeel vormt van de Nederlandse samenleving, maar dat tevens de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen, waardoor de **vergrijzing** op twee manieren toeneemt.

2.2 Missie en visie

De missie van Hospice Duurstede is om mensen in hun laatste levensfase professionele ondersteuning en onderdak te bieden, zodat op waardige wijze afscheid kan worden genomen van het leven. In de statuten van Hospice Duurstede is vastgelegd dat de hospice bedoeld is voor de inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede die in aanmerking komen voor palliatieve terminale zorg en een

levensverwachting hebben van korter dan drie maanden (in Hospice Duurstede spreekt men van gasten). Indien de beschikbare ruimte het toelaat kunnen ook personen van buiten Wijk bij Duurstede worden opgenomen. Hoewel de meeste mensen er de voorkeur aan geven om thuis te blijven in hun laatste levensfase, kan specifieke zorgbehoefte aanleiding zijn om deze periode in een hospice door te brengen. De toenemende vergrijzing van de bevolking en een daarmee gepaard gaande toenemende kwetsbaarheid en zorgbehoefte, maar ook het groter aantal alleenstaanden of mensen waarvan kinderen of familie op grote afstand wonen, zijn mede bepalend voor opname in een hospice.

2.3 Respijtzorg

Hospice Duurstede wil ook mantelzorgers ondersteunen in hun zware taak hun naasten in de laatste levensfase te verzorgen. Zo biedt Hospice Duurstede voor een periode van maximaal 3 weken de mogelijkheid, om gasten met een indicatie voor palliatieve terminale zorg, op te nemen ter ontlasting van de mantelzorger.

2.4 Grondslag

Hospice Duurstede heeft een algemene grondslag als uitgangspunt. Gasten zijn welkom ongeacht leeftijd, maatschappelijke status of godsdienst. Wensen op het gebied van spiritualiteit, levensbeschouwing of godsdienst worden gerespecteerd.

Voor de medische ondersteuning, respectievelijk de verpleegkundige verzorging in Hospice Duurstede zijn de huisarts en de thuiszorg verantwoordelijk. De huishoudelijke hulp wordt eveneens door derden uitgevoerd. De financiering van deze zorg- en dienstverlening wordt bekostigd uit de Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Voor de verzorging en ondersteuning van de gasten zijn ca. 65 vrijwilligers beschikbaar.

Hospice Duurstede wil een betrokken en betrouwbare partner zijn voor de samenleving, de (toekomstige) gasten en hun naasten, voor de vrijwilligers en voor de professionals. In de terminale fase van hun leven wil Hospice Duurstede gasten zoveel mogelijk ondersteunen door middel van passende huisvesting, persoonlijke aandacht en respect, met behoud van autonomie.

3. Huisvesting

Medio 2017 deed zich de mogelijkheid voor om in samenwerking met de Willem van Abcoudestichting plannen te ontwikkelen voor de vestiging van Hospice Duurstede in een pand aan de Karel de Grotestraat. Op deze locatie is een uitbreiding naar 3 en mogelijk 4 bedden gerealiseerd. Ook is er meer ruimte voor familie, vrijwilligers en professionals gecreëerd.

De Willem van Abcoudestichting heeft het pand gekocht en per 1 september 2017 is een huurovereenkomst tot stand gekomen. Vervolgens zijn verbouw- en inrichtingsplannen gemaakt en uitgevoerd. Op 14 september 2018 is de nieuwe huisvesting geopend. De bereikbaarheid is optimaal met ruime parkeergelegenheid voor gasten, vrijwilligers en professionals maar ook voor dienstvoertuigen.

De uitbreiding van de capaciteit wordt ook voor de komende periode voldoende geacht om aan de toenemende vraag van hospiceplaatsen in Wijk bij Duurstede te voldoen.

4. Organisatie en bestuur

Hospice Duurstede is een Stichting met een bestuur bestaande uit vijf leden. De voorzitter, penningmeester en secretaris vormen het dagelijks bestuur. De overige bestuursleden hebben ieder een eigen aandachtsgebied, te weten: zorg en communicatie.

Hospice Duurstede heeft een coördinator in dienst voor 24 uren in de week. De coördinator organiseert het uitvoerende werk van de hospice, onderhoudt de externe contacten en geeft leiding aan de ruim 65 vrijwilligers. Daarnaast is per 1 januari 2023 een tweede coördinator in dienst voor acht uren per week. Beide coördinatoren stemmen in overleg de aard en de omvang van hun werkzaamheden af.

Een aantal vrijwilligers voert bereikbaarheidsdiensten uit. Deze 24-uurs bereikbaarheidsdiensten dienen ter ondersteuning van de coördinatoren bij opnames, overlijden en calamiteiten.

Hospice Duurstede kent een communicatiecommissie. Deze commissie voert taken uit op het gebied van communicatie en fondsenwerving.

5. Zorg

5.1 Opname en indicatie

Om voor een opname in een hospice in aanmerking te komen, is een verklaring van de huisarts of de behandelend medisch specialist nodig. Zodra een aanmelding is ontvangen, maakt de coördinator een afspraak voor een gesprek en informeert de gast/naasten.

Hospice Duurstede brengt een dagvergoeding bij de gast in rekening. Indien de gevraagde vergoeding financieel een te zware belasting is, mag dit geen belemmering zijn voor opname en wordt naar een oplossing gezocht.

5.2 Protocollen

Hospice Duurstede kent voor het op een goede wijze uitvoeren van haar taken een 25-tal protocollen en draaiboeken/huisregels. Deze documenten worden regelmatig getoetst op actualiteit.

Tijdens het opnamegesprek geeft de coördinator aan dat deze documenten er zijn en biedt een aantal ter ondertekening aan. Eén daarvan is de overeenkomst waarin de opname is geregeld.

5.3 Respijtzorg

Respijtzorg is een tijdelijke opname van maximaal 3 weken. Op deze manier wordt beoogd dat de mantelzorger een adempauze krijgt. Om voor deze opname in aanmerking te komen is ook een verklaring van de huisarts of medische specialist nodig.

6. Medewerkers

6.1 Vrijwilligers

6.1.1 Algemeen

Om haar functie goed te kunnen uitoefenen, zal Hospice Duurstede moeten beschikken over een team van ca. 65 vrijwilligers. Sinds de oprichting in 2013, is Hospice Duurstede er in geslaagd voldoende bekwame vrijwilligers te hebben. Nieuwe vrijwilligers krijgen een (verplichte) basistraining. Alle vrijwilligers kunnen verder gebruik maken van aangeboden (vervolg) trainingen, themabijeenkomsten en workshops. Een externe professional leidt in groepen intervisiebijeenkomsten. Deelname is vrijwillig. Oogmerk is, dat de deskundigheid van de vrijwilligers wordt vergroot.

Een vrijwilliger is gehouden om zich per week voor minimaal één dienst van 4 uur in te roosteren. Dit gaat met behulp van een digitaal roostersysteem. Tweemaal per jaar is er een verplicht werkoverleg. Hierin worden werk gerelateerde onderwerpen besproken.

6.1.2 Taken

Een aantal vrijwilligers heeft, naast de standaardwerkzaamheden, een extra taak:

- vervullen van 24-uurs bereikbaarheid
- secretariële ondersteuning
- voorraadbeheer en inkoop
- lid van een commissie
- klein technisch onderhoud

6.2 Coördinatoren

De dagelijkse leiding van de hospice is in handen van de coördinatoren. Deze hebben een dienstverband met Stichting Hospice Duurstede. De coördinatoren zijn verantwoordelijk voor het reilen en zeilen in de hospice, onderhouden de externe contacten met de professionals en geven leiding aan de vrijwilligers.

7. Kwaliteit

Landelijk bestaat er veel aandacht voor palliatieve terminale zorg. Dit heeft ertoe geleid dat er op veel locaties en in veel organisaties verschillende vormen van palliatieve zorg geleverd wordt. Op dit moment is het zorgaanbod vooral gestuurd door lokale visies en ontbreekt consistente financiering en erkenning. Er bestaan onvoldoende regelgeving en vastomlijnde kwaliteitskaders.

De eisen die aan hospices worden gesteld, worden wel steeds verder geformaliseerd. VPTZ Nederland heeft met het ontwikkelen van het 'Kwaliteitskompas' een hulpmiddel voor de hospices ontworpen.

Vanaf 2023 wordt gewerkt met het instrument 'feedback naasten'. Dit betreft een digitale evaluatie die bestaat uit 20 vragen die na 6 weken na het overlijden aan de naasten wordt gestuurd. Tijdens het intakegesprek zal aan de naasten gevraagd worden of zij bereid zijn om na, het overlijden van hun dierbare, hieraan mee te willen werken. De uitkomsten zullen worden bestudeerd en geëvalueerd en, waar nodig, zal op basis hiervan aanpassing of verbetering plaatsvinden.

Een onderdeel van het kwaliteitskompas is ook het VPTZ 'Lerend Netwerk'. Hospice Duurstede neemt hieraan deel met ingang van 2023. Van deze deelname wordt een meerwaarde verwacht voor de hospice door uitwisseling van kennis en ervaring met andere hospices.

Andere vereisten om de kwaliteit en continuïteit van de hospice te waarborgen, zoals scholing en intervisie, zijn al vanaf de oprichting speerpunten voor Hospice Duurstede.

8. Externe relaties

8.1 Thuiszorgverleners

Op gezette tijden voeren de coördinatoren overleg met zorgverleners, in het bijzonder met Buurtzorg en Santé Partners. Uitgangspunt is dat het merendeel van de gasten in de thuissituatie reeds een band met een thuiszorginstelling heeft en dit in de Hospice Duurstede wil continueren.

Het is belangrijk vast te leggen welke wensen er wederzijds bestaan zodat aan de gast optimale palliatieve zorg gegeven kan worden. Bij knelpunten wordt het bestuur hierover geïnformeerd.

8.2 Wijk In Contact

Deze organisatie voert huishoudelijke werkzaamheden uit. De kosten van deze verzorging worden rechtstreeks door de gemeente Wijk bij Duurstede via het Loket Wijk (WMO-loket) vergoed.

8.3 Vrijwillige palliatieve terminale zorg (VPTZ)

Sinds 2012 is Hospice Duurstede lid van de VPTZ. Regelmatig is er contact met deze organisatie om specifieke vragen/problemen op te lossen.

Hospice Duurstede werkt mee aan de totstandkoming van de jaarrapportage van de VPTZ. De resultaten van deze rapportage worden, voor zover deze betrekking hebben op Hospice Duurstede, in het bestuur besproken.

Sinds 2022 zijn lidmaatschapscriteria gedefinieerd waaraan deelnemende organisaties moeten voldoen om lid te kunnen zijn en blijven van VPTZ. Hiertoe is een tiental criteria geformuleerd. Aan de meeste van deze criteria voldoet Hospice Duurstede. Er wordt naar gestreefd hieraan volledig te voldoen.

Aan de basis van het lidmaatschap ligt het werken met het kwaliteitskompas van VPTZ dat voortkomt uit het kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland.

Aan het onderdeel 'Lerend Netwerk' zal de komende tijd veel aandacht worden besteed. Leren en ontwikkelen zorgen ervoor dat medewerkers en vrijwilligers goed zijn toegerust om hun werk te doen en is daarmee belangrijk voor het werken aan kwaliteit.

8.4 Netwerk palliatieve zorg (NPZ)

Een netwerk palliatieve zorg is een formeel en duurzaam samenwerkingsverband van zelfstandige organisaties, die betrokken zijn bij palliatieve zorg in een bepaalde regio. De netwerken zijn geïnitieerd om de samenhang in de interdisciplinaire netwerkzorg te bevorderen, met als doel bij te dragen aan een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven en sterven, op basis van de waarden, wensen en behoeften van de gast en zijn naasten.

Hospice Duurstede heeft in 2022 een samenwerkingsconvenant ondertekend met de netwerken palliatieve zorg Utrecht stad en Zuidoost-Utrecht. Daarin onderschrijven zij de samenwerkingsafspraken en beleidsdoelen. Dit convenant is voor 5 jaar aangegaan.

Een netwerkcoördinator is aanspreekpunt en ondersteunt de processen van netwerkontwikkeling en zorgverbetering binnen de regio. Het netwerk kan gebruik maken van landelijke ondersteuning en ontwikkelde richtlijnen, bijvoorbeeld via 'Palliaweb', een website beheerd door NPZ Nederland. Sturend principe van de netwerken is halen & brengen: netwerkliden worden gefaciliteerd om samen te werken en palliatieve zorg te verbeteren en leveren input om de netwerkzorg in de regio te versterken.

De twee netwerken worden bestuurlijk vertegenwoordigd door één gezamenlijke stuurgroep en bestaat uit bestuurders of managers vanuit de verschillende sectoren in beide regio's. Daarnaast functioneren klankbordgroepen, die een 'denktank' zijn voor van beleid en activiteiten. Hospice Duurstede heeft vertegenwoordiging in de klankbordgroep. Tevens zijn er op projectbasis werkgroepen, waar concrete opdrachten worden uitgewerkt.

De financiering van de netwerken palliatieve zorg komt van de subsidieregeling van VWS, deelnemende organisaties dragen een kleine vergoeding bij en er kunnen fondsen geworven worden.

8.5 Huisartsen

Een gast houdt vanuit de thuissituatie zijn/haar huisarts.

Indien gasten uit andere gemeenten worden opgenomen, zal contact met de eigen huisarts veelal niet meer plaatsvinden. Een lokale huisarts zal dan de zorg moeten overnemen. Een huisarts uit de gemeente Wijk bij Duurstede is bereid gevonden deze taak op zich te nemen.

8.6 Ziekenhuizen

Een deel van de opnames geschiedt via ziekenhuizen, waar veelal een transferverpleegkundige bij betrokken is.

9. Financiën

9.1 Exploitatiebegroting

Om de continuïteit van Hospice Duurstede te waarborgen moeten er voldoende financiële middelen zijn. Gemiddeld komen de jaarlijkse kosten van Hospice Duurstede op ca. € 150.000. Ca. 70 % van de exploitatiekosten wordt gedekt door de VWS-subsidie. Bij een bezetting van 65% wordt ca. 20% gedekt door bijdragen van gasten, 10 % (ca. € 15.000) dient te worden gedekt uit bijdragen van sponsors, vrienden en eigen acties of acties van derden en giften van particulieren.

De VWS-subsidie is grotendeels bestemd voor de salariering van de coördinatoren en de huur van onze locatie aan de Karel de Grotestraat. Bepalend voor de hoogte van de toekenning van de subsidie is het gemiddeld aantal gasten over de afgelopen drie jaren. Het aantal dagen dat een gast in Hospice Duurstede verblijft, speelt hierbij geen rol.

De dagelijkse medische en verpleegkundige zorg wordt net als in de thuissituatie gefinancierd vanuit de Zorgverzekeringswet. De huishoudelijke hulp wordt door de gemeente Wijk bij Duurstede uit WMO-gelden gefinancierd.

De eigen bijdrage van de gasten ad € 40 (2023) vormt een bijdrage in de totale kosten van het verblijf van de gast. Elk jaar wordt bezien of de daggeldvergoeding moet worden bijgesteld. De hoogte van de eigen bijdrage wordt afgestemd op het landelijke gemiddelde, maar ook de eigen begroting en de ontwikkeling van de VWS-subsidie zijn hierbij richtinggevend.

Vergoeding van de eigen bijdrage door de zorgverzekeraars is mede afhankelijk van de polis die gasten hebben afgesloten.

Indien een gast en/of familie niet in staat is de daggeldvergoeding te betalen dan kan Hospice Duurstede een beroep doen op een kerkelijke instantie (Diaconie/Caritas) of maatschappelijk werk .

De afgelopen jaren is gebleken dat door een goede communicatie het mogelijk is om de noodzakelijke fondswerving te realiseren. Dit communicatiebeleid zal in de toekomst worden voortgezet.

Het is wenselijk om de in voorgaande jaren gevormde financiële buffer verder uit te bouwen naar het niveau van 1,5 jaar exploitatiekosten.

9.2 Investeringsbegroting

Naast de kosten van de exploitatie van Hospice Duurstede zijn er de kosten voor de inrichting van de hospice, waaronder de kosten van vervanging en onderhoud van de inrichting.

Voor de komende jaren worden geen grote investeringen voor de inrichting verwacht. De in 2018 in gebruik genomen locatie aan de Karel de Grotestraat voldoet zowel ten aanzien van capaciteit als van kwaliteit. Wel zullen wellicht enkele vervangingsinvesteringen moeten plaatsvinden. Daarvoor zijn voldoende eigen middelen beschikbaar, maar juist voor investeringen kan vaak succesvol een beroep worden gedaan op sponsors en of externe fondsen.

Kosten van onderhoud van de inrichting kunnen jaarlijks uit de exploitatie gedekt worden.

Omdat wij gehuisvest zijn in een huurpand komen de kosten voor het onderhoud aan het pand voor rekening van de eigenaar van het pand, de Willem van Abcoudestichting.

10. Bezettingsgraad en gasten

De bezettingsgraad in combinatie met het aantal ligdagen is een belangrijk gegeven voor Hospice Duurstede. Het aantal ligdagen is een belangrijke bron van inkomsten.

Het aantal ligdagen vanaf maart 2013 ziet er als volgt uit:

Jaar	gasten	ligdagen	bezettingsgraad in %
2013	13	242	40
2014	17	535	73
2015	17	488	67
2016	22	490	67
2017	21	417	57
2018	25	520	62
2019	30	845	74
2020	22	741	68
2021	30	695	63
2022	28	755	69
totaal	225	5728	64

Sinds de uitbreiding van 2 naar 3 bedden is de bezettingsgraad niet wezenlijk veranderd. Het aantal gasten en ligdagen is, zoals verwacht, toegenomen.

Gezien de demografische ontwikkelingen is te verwachten dat in de loop der tijd het aantal gasten verder zal toenemen.

11. Communicatie, fondsenwerving en sponsoring

Het communicatie- en sponsorbeleid richt zich op het bekend maken en houden van Hospice Duurstede onder de Wijkse bevolking en potentiële sponsors. Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd. Hiervoor is één van de bestuursleden verantwoordelijk onder wiens leiding een communicatieteam vorm geeft aan interne en externe communicatie, sponsoracties en middelen.

Om ook in de toekomst voldoende inkomsten te kunnen genereren is het belangrijk dat de naamsbekendheid van Hospice Duurstede continue aandacht krijgt. Concreet betekent dit dat het draagvlak binnen de gemeente Wijk bij Duurstede onverkort sterk dient te blijven. De communicatiecommissie zal hier ruimschoots aandacht aan geven en voorstellen voor doen.

11.1 Interne communicatie

Het communicatieteam maakt jaarlijks 4 nieuwsbrieven voor de vrijwilligers, vrienden en belangstellenden met informatie over beleid, successen en human interest. De operationele interne communicatie wordt gedaan door de coördinatoren.

11.2 Externe communicatie

De externe communicatie krijgt vorm door middel van berichtgeving (o.a. persberichten en interviews) via lokale media en de website (www.hospiceduurstede.nl). Doel hierbij is de hospice als goed doel te positioneren. Daarnaast ondersteunt de externe communicatie ook Fondsen- en vriendenwerving en sponsoracties.

11.3 Fondsenwerving en sponsoracties

Door het jaar heen ontvangt de hospice giften van onder andere verenigingen en serviceclubs die de hospice als goed doel hebben gekozen.

Uitgangspunt is jaarlijks minimaal een bedrag van € 15.000 te werven met acties en sponsoring.

Jaarlijkse initieert de hospice fondsenwervende acties rond de Internationale Dag van de Palliatieve Zorg in oktober. Daarnaast organiseert het communicatieteam jaarlijks een Kerstactie, waarvan de opbrengst voor de hospice is. Ook worden jaarlijks supermarkten benaderd voor het beschikbaar stellen van de opbrengst van de emballagepaal. Fondsenwerving is nog in ontwikkeling.

Naast de onder 11.2 genoemde communicatieacties wordt er geïnvesteerd in lokale netwerken van bedrijven, sportverenigingen, serviceclubs en personen met als doel de Hospice onder de aandacht te brengen als sponsorabele organisatie.

Via de website kan direct worden gedoneerd wat betaling vergemakkelijkt.

11.4 Vrienden van Hospice Duurstede

Hospice Duurstede is voor een deel afhankelijk van donaties en giften. Het is voor de continuïteit belangrijk een vast stroom inkomsten te genereren. Hiervoor werft de Hospice 'Vrienden' die zich voor langere tijd financieel verbinden aan de Hospice. Het belang van een hechte vriendenclub wordt door Hospice Duurstede hoog ingeschat. Het streven is om de 'Vrienden van de Hospice' uit te breiden naar een aantal van ca 100 leden. Naast een financiële bijdrage zal worden onderzocht of 'Vrienden' ook niet anderszins een waardevolle bijdrage zullen kunnen leveren. Te denken valt hierbij aan advisering of deskundige ondersteuning. In ieder geval is het van belang de 'Vrienden' meer bij het reilen en zeilen van Hospice Duurstede te betrekken.

11.6 ANBI-status

Hospice heeft een ANBI-status en maakt dit ook bekend onder haar doelgroepen, waaronder op de website.

12 Samenvatting en conclusies

Hospice Duurstede heeft sinds de oprichting in 2013 een vaste plaats in de gemeente Wijk bij Duurstede verworven. Met het oog op de palliatieve zorg is de hospice onmisbaar in de Wijkse samenleving geworden. Voor de komende jaren is het zaak deze positie te behouden. Het streven naar kwaliteit, continuïteit en stabiliteit wordt onverminderd voortgezet. Daarbij dient voortdurend oog te zijn voor maatschappelijke ontwikkelingen en hierop, indien nodig, tijdig in te spelen en het beleid aan te passen. Vooralsnog wordt een aantal vrijwilligers van 65 personen voldoende geacht. Mogelijk zullen er door een toenemende respijtzorg meer vrijwilligers nodig zijn. Het bestuur houdt dit goed in de gaten.